

LAB ENTREPRENØR AS

EIV 25.04.2024

Klima og miljø i praksis
*Muligheter og utfordringer knyttet
til vekting av klima og miljø*

Av adm.dir. Gard Kvalheim

LAB

LAB AS:

- LAB AS er et ledende entreprenørkonsern med spesialisering i utvikling og bygging av større totalentrepriser i både samspill og konkurranse
- 520 ansatte og ca 3,5 MRD i omsetning
- LAB konsern består av 4 driftsselskaper, LAB Entreprenør AS, ÅBF, HTB og FAS.
- Eies 70% av AF Gruppen ASA og 30% av lokale eiere
- AF Gruppen er et ledende entreprenør- og industrikonsern med ca 6000 ansatte og 30 Mrd i omsetning. Vi har i dag virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom, energi og miljø, samt offshore.

«Nye klima- og miljøkrav i offentlige anskaffelser fra 2024. Skal vektas med minimum 30 prosent»

Mange offentlige og private aktører har allerede vektet klima og miljø 20-40% i flere år. Hvilke erfaringer har vi gjort oss og vil de nye kravene gi de miljøgevinstene myndighetene ser for seg?

Erfaringer:

- ❑ Flere entreprenører har lovet mye, uten å ha verken gjennomføringsevne eller intensjon om å levere i henhold til løfter/krav. I enkelte prosjekter har det ikke vært inkludert sanksjoner/bøter dersom løftene ikke ble holdt, gir mye frustrasjon (i konkurransen) blant konkurrenter.
- ❑ Mangel på objektive kriterier har vært en utfordring, og forutberegneligheten har ikke vært tilstrekkelig.
- ❑ Mange har tatt utfordringen på alvor og tilegnet seg betydelig kompetanse på miljø, og innovasjonen innen produktutvikling har skutt fart.
- ❑ Vesentlige investeringer i utstyr og energieffektive løsninger er gjort.
- ❑ Mulighet for gjenbruk og resirkulering er nå naturlige vurderinger i prosjektutvikling.
- ❑ Betydelig avfallsreduksjon fra byggeplasser, større grad av kildesortering og vesentlig og mindre miljøfarlig avfall.
- ❑ Vi demonterer i mye større grad fremfor å rive.
- ❑ Det offentlige har i større grad enn det private vært initiativtakere til prosjekter med høye klima- og miljøkrav. (med hederlige unntak). Høy grad av kompetanseutvikling i disse prosjektene på tvers av organisasjonene.

Hvilke muligheter ser vi for entreprenørene:

- ❑ Markedsmuligheter: Økt etterspørsel etter miljøvennlige byggemetoder åpner for nye forretningsmuligheter. Ved å opparbeide kompetanse (og utnytte erfaringer på tvers av virksomheter), kan man gripe markedsmulighetene og ta en stor markedsandel innen dette segmentet.
- ❑ Entreprenører som bygger høy klima- og miljøkompetanse vil i større grad delta i tidligfase/utvikling av prosjekter
- ❑ Langsiktige partnerskap: Å jobbe med bærekraftige byggeprosjekter kan lede til langsiktige forhold og partnerskap med byggherrer som verdsetter miljøansvar, i offentlige prosjekter er det essensielt med gode referanser.
- ❑ Større talenttiltrekning: Bedrifter som viser et sterkt engasjement for bærekraft, kan tiltrekke seg og beholde medarbeidere som verdsetter miljøansvar og ønsker å jobbe for en meningsfylt sak.
- ❑ Omdømmegevinster: Å investere i bærekraftige byggeprosjekter kan forbedre entreprenørens merkevare og omdømme
- ❑ Reduserte avfallskostnader: Effektiv ressursbruk og avfallsminimering kan redusere kostnader relatert til avfallshåndtering.

Hvilke utfordringer ser vi for entreprenørene:

- ❑ Behov for ny kompetanse: Å møte strengere miljøkrav kan kreve at entreprenører tilegner seg ny kunnskap og teknologi, noe som kan være tidkrevende og kostbart.
- ❑ Operasjonell risiko: Implementering av nye, ikke utprøvde byggemetoder eller materialer kan innebære større risiko for forsinkelser eller tekniske problemer.
- ❑ Økt administrativ byrde: Dokumentasjon og sertifiseringsprosesser for å bevise overholdelse av miljøkrav kan være komplekse og ressurskrevende. Innebærer også økte byggekostnader.
- ❑ Endringer i arbeidsflyt: Å integrere bærekraftige praksiser kan kreve endringer i tradisjonelle arbeidsmetoder, noe som kan møte motstand internt i organisasjonen.
- ❑ Økte CO2-avgifter: Økning i CO2-avgifter vil kunne øke kostnader i prosjekter. Kombinert med økte administrative krav og krav til dokumentasjon.
- ❑ Utfordrende for mindre entreprenører: Større aktører har en komparativ fordel ved å kunne utveksle beste praksis på tvers av forretningsenheter og prosjekter, samt å ha løfteevne til å levere på økte klima- og miljøkrav, som de mindre aktørene ikke nødvendigvis har ressurser til. Vil gi en ytterligere konsolidering, og de som står alene vil få det tøffere.

Objektive kriterier - forutsigbarhet

Fra:

*Veileder til regler om klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser
Anbefalte krav og kriterier»*

Tabell 3 Forslag til tildelingskriterier ved anskaffelser innen bygg, anlegg og eiendom

Nr	Tildelingskriterium	Bygg	Anlegg	Leie av eiendom
1	Energiforbruk per m ² og per bruker/ansatt/årsverk	X		X
2	Reduksjon av effektbehov	X		X
3	Arealeffektivitet per bruker/ansatt/årsverk	X		X
4	Ombbruk av eksisterende bygg/bygningselementer	X		X
5	Byggavfallsminimering	X		
6	Utslippsfri byggeplass og anleggsområde	X	X	
7	Massetransport og massehåndtering (inkl. ombbruk)	X	X	
8	Asfalt med lavt klimaavtrykk		X	

- 1. Skal krav**
- 2. Større grad av samspill**
- 3. Sanksjoner**
- 4. Krav til kompetanse**

RAPPORTERING OG BEGREPSFORVIRRING

PARISAVTALEN

NATURRISIKOUTVALGET

TPT

ESRS

CSRD

KLIMARISIKO

CDP

ESG

GRI

BÆREKRAFTSRAPPORTERING

TCFD

TNFD

SBTi

CSDD

OMSTILLINGSPLAN

SBTN

GHG-
PROTOKOLLEN

NATURAVTALEN

NATURRISIKO

Våre anbefalinger til byggherrer:

- ❑ Sikre riktig kompetanse hos byggherre knyttet til klima og miljø
- ❑ Markedsdialog
- ❑ Vurder markedets modenhet og kompetanse
- ❑ Vurder klimapåvirkningen
- ❑ Utvelgelse av krav og kriterier
- ❑ Oppfølging av krav
- ❑ Sanksjoner

Takk for oppmerksomheten!

LAB